

Justis- og beredskapsdepartementet

Deres ref: 19/3351

Oslo, 30. desember 2019

HØRINGSUTTALELSE FRA RETTSPOLITISK FORENING – NY FORSKRIFT OM TILSYNSRÅDET FOR TVANGSRETURER OG UTLENDINGSINTERNATER.

1. Innledning

Det vises til departementets høringsbrev av 23. september 2019 vedrørende ny forskrift om tilsynsrådet for tvangsreturer og utlendingsinternater.

Rettspolitisk forening (Rpf) er en uavhengig forening bestående av jurister, studenter i juridiske fag og andre interesserte. Rettspolitisk forening arbeider blant annet for å forsvare rettsstatlige verdier og for å bedre den rettslige situasjonen for sosialt vanskeligstilte grupper. Vi ønsker med dette å uttale oss om forslaget til ny forskrift om tilsynsrådet for tvangsreturer og utlendingsinternater.

2. Kommentarer til endringene i utlendingsloven

Rettspolitisk forening er positiv til at forskriftshjemmelen skilles ut i en egen bestemmelse (ny § 107 a). Dette gjør det lettere å orientere seg i regelverket.

3. Kommentarer til forskriftsbestemmelsene

Forslagets kapittel 1

Rettspolitisk forening mener at forslaget til forskriften § 1 bokstav b og c bør inneholde en henvisning til internasjonale forpliktelser. På denne måten tydeliggjøres det at tilsynsrådet skal føre tilsyn med at de grunnleggende menneskerettighetene er ivaretatt på en tilstrekkelig måte for mennesker som er internert eller som skal tvangsreturneres.

Foreninga er positiv til at også andre inkvarteringssteder inkluderes i tilsynsrådets mandat.

Forslagets kapittel 2

Departementet skriver i høringsnotatet at det bør legges til rette for at relevante aktører fra sivilsamfunnet kan foreslå kandidater til tilsynsrådet, og har bedt om høringsinstansenes syn på hvorvidt en forslagsordning bør forskriftsfestes eller på annen måte settes i system. Rettspolitisk forening mener at det bør forskriftsfestes at relevante aktører fra sivilsamfunnet kan foreslå kandidater. Gjennomføringen kan enten skje ved at noen utvalgte organisasjoner gis rett til å foreslå kandidater, eller ved at det ved hver nye periode utlyses en adgang til å foreslå kandidater innen en gitt frist, slik at alle aktører i teorien har anledning til å foreslå kandidater.

Uansett hvilken fremgangsmåte som velges, er det viktig at det er en offentlig tilgjengelig prosess, og at informasjon om hvem som til enhver tid er medlem av tilsynsrådet offentliggjøres.

Foreninga er positiv til at krav om opplæring forskriftsfestes.

Forslagets kapittel 3

Rettspolitisk forening er positiv til at det er politiet som skal ha ansvar for det praktiske slik det er foreslått i § 7.

Når det gjelder forslaget til § 8 om rapportering, mener Rettspolitisk forening at det bør rapporteres løpende fra både tilsyn ved utlendingsinternatet og ved tvangsreturer. Enkelte forhold kan være av en slik karakter at det ikke er holdbart å vente på tilsynsrådets årsrapport før det meldes fra om det som er avdekket. Videre bør det forskriftsfestes en plikt for Politiets utlendingsenhet til å følge opp tilsynsrådets rapporter. I tillegg til den løpende rapporteringen, bør det avgis en samlet årsrapport for tilsynsrådets totale virksomhet, der de avlagte tilsynene med både tvangsreturer og internater kan sees i et helhetlig perspektiv. På denne måten kan tilsynsrådet komme med anbefalinger for hvordan gjennomføring av tvangstiltak mot utlendinger kan gjøres på best mulig måte fremover.

Forslagets kapittel 4

For at tilsynsrådet skal kunne ta opp saker på utlendingens initiativ, er det avgjørende at utlendingen gis informasjon om tilsynsrådet og dets virksomhet. Forskriften bør inneholde en bestemmelse som pålegger Politiets utlendingsmyndighet å sørge for at slik informasjon er tilgjengelig på utlendingsinternater og andre særlige innkvarteringssteder. Uten slik informasjon vil ikke tilsynsrådet kunne fungere etter sin hensikt.

***

Eventuelle spørsmål kan rettes til styret i foreninga på e-post styret2@rpf.no.

Med vennlig hilsen
Tonje Lilaas Larsen
Rettspolitisk forening